

Szanowni Czytelnicy,

oddajemy w Państwa ręce kolejny, 32. numer „Rocznika Polsko-Niemieckiego”. Zamieszczone w nim artykuły koncentrują się wokół dwóch głównych obszarów tematycznych.

Pierwszym z nich jest tzw. *Zeitenwende* w niemieckiej polityce po rosyjskiej agresji na Ukrainę. Termin ten, oznaczający przełom lub epokową zmianę, został w 2022 r. wybrany przez Towarzystwo Języka Niemieckiego słowem roku. Kluczowym pytaniem pozostaje, w jakim stopniu niemiecka polityka po 2022 r. zmieniła kierunek, korygując wcześniejsze błędy w podejściu do Rosji i polityki obronnej. Bilans tych przemian podejmuje Łukasz Jasiński, a Krzysztof Miszczak przedstawia analizę zatytułowaną *Pierwsza Narodowa Strategia Bezpieczeństwa Republiki Federalnej Niemiec. Zintegrowane bezpieczeństwo w wielopolowym świecie systemowej rywalizacji*.

Drugim obszarem zainteresowania są dynamiczne zmiany na niemieckiej scenie politycznej, która przez dziesięciolecia uchodziła za wyjątkowo stabilną. Obecnie pojawiają się nowe podmioty polityczne, takie jak Alternatywa dla Niemiec (AfD) oraz Sojusz Sahry Wagenknecht – Dla Rozsądku i Sprawiedliwości. Obie partie zdobyły znaczące poparcie, szczególnie we wschodnich landach. Łączy je m.in. sceptycyzm wobec pomocy Ukrainie, życzliwość wobec Rosji oraz niechętnie nastawienie do Stanów Zjednoczonych.

Tematyce tej poświęcone są artykuły Aleksandry Kruk *Alternatywa dla Niemiec w Brandenburgii – postulaty polityczne i ich realizacja* oraz Olgi Doleśniak-Harczuk i Antoniego Opalińskiego *Dialog czy zakaz? Debata nad delegalizacją Alternatywy dla Niemiec*. Kwestia delegalizacji AfD pozostaje przedmiotem gorącej debaty w Niemczech, równoległe toczą się rozmowy o kształcie przyszłych koalicji rządzących w Brandenburgii, Turynii i Saksonii.

Alternatywa dla Niemiec reprezentuje radykalny populizm prawicowy, podczas gdy Sojusz Sahry Wagenknecht ma korzenie lewicowe i wywodzi się z rozłamu w niemieckiej Lewicy. Charakterystykę tej partii przedstawiają Katarzyna Gelles i Joanna Trajman w artykule *L'enfant terrible niemieckiej Lewicy. Sahara Wagenknecht i jej alternatywa dla Niemiec*.

W kolejnych częściach Rocznika znajdą Państwo teksty poświęcone zagadnieniom historycznym. Tytus Jaskułowski analizuje relacje między Ministerstwem Spraw Zagranicznych a placówkami Solidarności w RFN w artykule *Das volkspolnische Innenministerium und die Solidarność-Außenstellen in der Bundesrepublik Deutschland – zwischen halboperativen Aufklärung und politisch bedingten Pragmatismus. Einige*

Diskussionsthesen und Fallbeispiele. Z kolei Paweł Popieliński prezentuje działalność Niezależnej Komisji ds. Antycyganizmu w Niemczech w kontekście problematyki Romów. Wanda Jarząbek podejmuje temat relacji polsko-niemieckich pod koniec lat 80. XX wieku w artykule *Wokół koncepcji „okrągłego stołu” – dyplomacja RFN patrzy na przemiany w Polsce 1988–1989.*

Na zakończenie numeru zamieszczamy dwie recenzje – jedną dotyczącą publikacji o charakterze historycznym, drugą poświęconą stosunkom polsko-niemieckim w XXI wieku.

Życzymy inspirującej lektury!

Redakcja